

Asia: VN/34680/2022

Lausuntopyyntö Oikeuslaitostyöryhmän alustavista toimenpide-ehdotuksista

Lausunnonantajan lausunto

1. Kommentit alatyöryhmän 1. Rikollisuus ja rikosasioiden käsittely sekä rangaistukset ja niiden täytäntöönpano ehdotuksista

-

2. Kommentit alatyöryhmän 2. Siviiliasioiden käsittely, sovittelu ja vaihtoehtoiset riidanratkaisukeinot ehdotuksista

-

3. Kommentit alatyöryhmän 3. Hallinto-oikeudelliset asiat ja erityistuomioistuinasiat ehdotuksista

Kansaneläkelaitos toimittaa seuraavan lausunnon aikaisempien lausuntojen lisäksi.

Kansaneläkelaitos toteaa, että muutoksenhakulautakunnat toimivat sosiaaliturva-asioissa ensimmäisinä hallintolainkäyttölain mukaisina muutoksenhakuasteina. Esimerkiksi sosiaaliturva-asioden muutoksenhakulautakunnassa käsitellään vuosittain noin 40 000 asiaa, opintotuen muutoksenhakulautakunnassa noin 3 800 asiaa, työeläkeasioiden muutoksenhakulautakunnassa noin 5000 asiaa ja tapaturma-asioden muutoksenhakulautakunnassa noin 4000 asiaa. Muutoksenhakulautakunnat ovat merkittäviä toimijoita ensimmäisinä muutoksenhakuasteina sosiaaliturva-asioissa. Muutoksenhakulautakuntien päätöksistä on mahdollisuus valittaa vakuutusosikeuteen. Työryhmän toimenpide-ehdotuksissa ei ole tarkemmin otettu kantaa muutoksenhakulautakuntien asemasta osana muutoksenhakujärjestelmää. Muutoksenhakulautakuntien asemasta osana muutoksenhakujärjestelmää on aikanaan pohdittu perusteellisesti Toimeentuloturvan muutoksenhakukomiteassa (Komiteamietintö 2001:9) ja sivuttu työryhmämietinnössä 2009:19 (Hallintolainkäytön kehittäminen, Prosessityöryhmän välimietintö).

Kelan näkemyksen mukaan vakuutusosoikeutta koskevaa sääntelyä ja sosiaaliturva-asioiden muutoksenhakua on hyvä tarkastella kokonaisuutena, vaikka muutoksia sosiaaliturvan kentässä ei juurikaan ole muutoksenhaun kannalta tapahtunut. Muutoksenhakulautakuntien toiminta näyttää toimivana ja kustannustehokkaana. Kelan näkemyksen mukaan muutoksenhakulautakuntien rooli osana muutoksenhakujärjestelmää tulisi säilyttää entisellään.

4. Kommentit alatyöryhmän 4. Oikeudellinen neuvonta ja avustaminen ehdotuksista

-

5. Kommentit alatyöryhmän 5. Täytäntöönpano ja Ulosottolaitoksen toiminta ehdotuksista

-

6. Kommentit alatyöryhmän 6. Hallinto-, henkilöstö- ja koulutusasiat ehdotuksista

-

7. Muita huomioita Oikeuslaitostyöryhmän alustavista toimenpide-ehdotuksista

-

Jaakkola Mari
Kansaneläkelaitos